

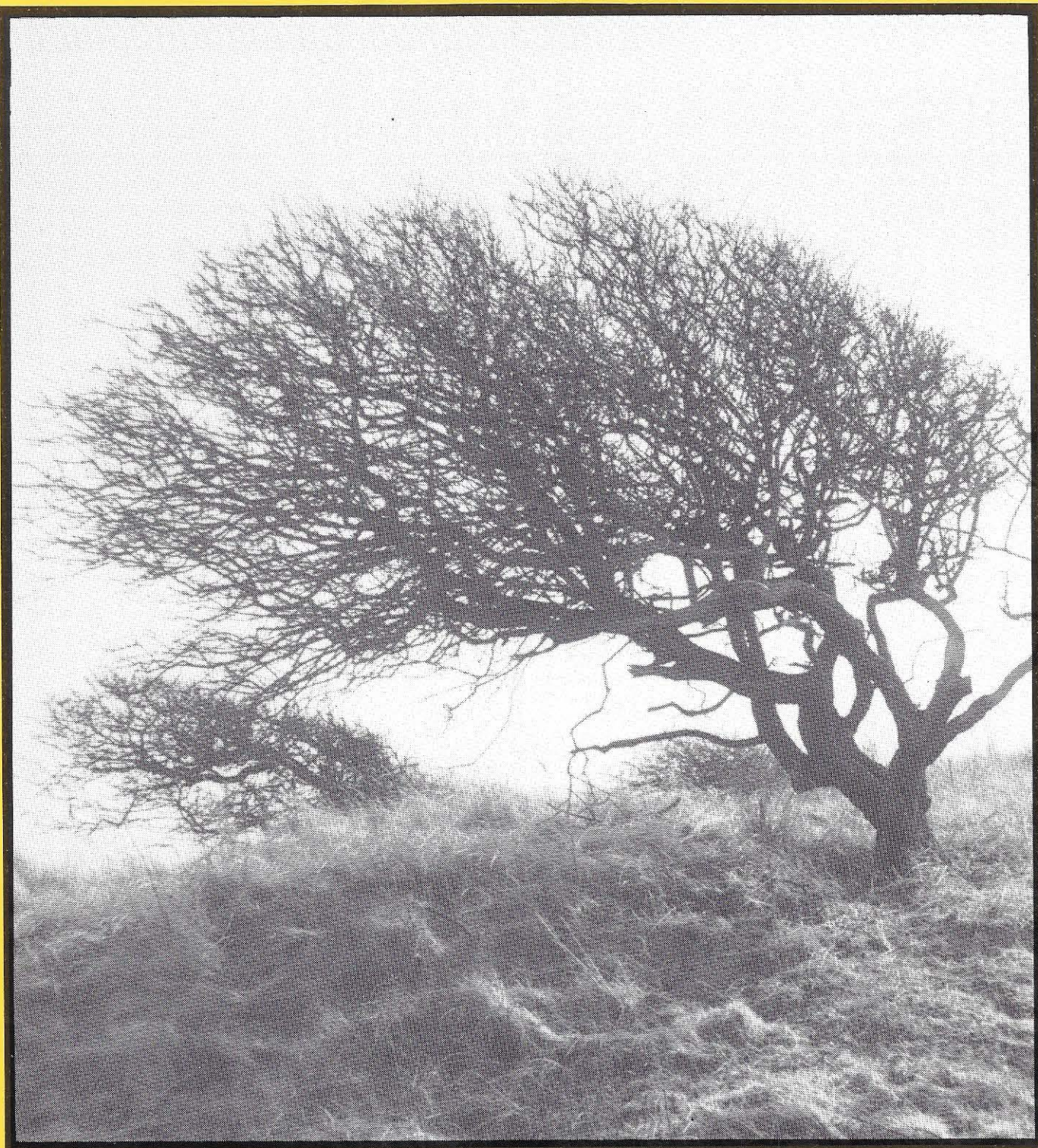

kwartaalblad stichting duinbehoud

duin

1985 nr 1

fl. 4,25

Clingendael

De opmars van de meidoorn

Voornse duinen dichtgegroeid

Zoute zeewind belangrijk

DUIN

jaargang 8, nr. 1
april 1985

ISSN - 0168-7948

redactie

Tom Hakbijl
Marc Janssen
Nora Kösters
Dick Melman
Gerrit van Ommering
Albert Salman
Lex Schelvis
Marijke Wallage

tekeningen

Marleen Beckers (p. 4 en 5)
W.F.A. Pothast (p. 6)
Albert Salman/Stef Rotteveel
(p. 7 en 8)
René Boot (p. 21 en 22)
Rob Mooren (p. 24-26)

typewerk en vormgeving

Joep Drenth
Nico Bakker
Gerrit van Ommering
Stef Rotteveel
Albert Salman
Hans Vliege
Lex Schelvis
Rosa Telkamp-Scharn

druk

Leidse STAG Drukkerij

redactie-adres

Duin, Postbus 11059, 2301 EB
Leiden. Tel. 071-131800

losse nummers

f 4,25 + f 1,75 verzendkosten

abonnement 1985

particulieren: f 17,50
studerenden: f 16,=
instellingen: f 19,=

donateurschap

tenminste f 25,= per jaar
giro 4016298 t.n.v. Kwartaalblad
Duin, Postbus 11059 te Leiden

overname van artikelen

alleen na schriftelijke toe-
stemming van de redactie

bij de voorplaat

door de wind vervormde meidoorn
foto: Dick en Peter Melman

ERRATA VORIGE DUIN

blz. 8 in intermezzo: N.E.I. is
het Ned. Economisch Instituut

blz. 9 in tabel 1: 'zwarte over-
schuiving' moet zijn 'zwarte
overstuiving'

inhoud

WINTERANNUELLEN: VOOR DE ZOMER WEG !	3
<i>door Dick Melman</i>	
CLINGENDAEL	4
<i>door Marleen Beckers, Wim van Duin en Gerrit Jansen</i>	
DE OPMARS VAN DE MEIDOORN IN DE WASSENAARSE DUINEN	6
<i>door Albert Salman en Ed van der Meijden</i>	
BACTERIEVUURBESTRIJDING EENZIJDIG GERICHT TEGEN DE MEIDOORN	10
<i>door Albert Salman</i>	
REGIO's	
meeuwen weer onbeschermd	11
geen massale vossenjacht	11
brandstichting	11
vergravingen Kennemerduinen	11
beheer Noordhollands Duinreservaat	12
jacht op vogels beëindigen	13
provincie Zuid-Holland wil duininfiltratie verminderen	13
baggerslib: keuze voor lokatie 3	13
STUDIEDAG "TERUGKEER VOCHTIGE DUINVALLEIEN"	14
<i>door Marc Janssen</i>	
PUBLIKATIES	
landschappen	16
atlas natuurgebieden	16
ervaringen met diepinfiltratie	16
helm planten	17
rekreatie en broedvogels	17
vochtige valleien N.H.D.	18
STICHTINGSMEDEDELINGEN	
werkgroep Zeeland opgericht	18
lesproject duinen	18
MEIJENDEL: ONDERDEEL VAN EEN ZUIDHOLLANDS DUINRESERVAAT ?	19
<i>door Nora Kösters en Erik van Dijk</i>	
VERANDERINGEN IN DE VEGATATIE VAN DE DUINEN VAN OOSTVOORNE	
SINDS 1959	21
<i>door René Boot</i>	
SALT SPRAY EN DE BETEKENIS ERVAN VOOR DUINVEGETATIES	24
<i>door Rob Mooren</i>	
BRIEVEN	
Iepeziektebestrijding of iepenbestrijding	27
BEZOEKERSCENTRUM PARNASSIA	28
<i>door Gerrit van Ommering</i>	

WERKGROEPENDAG IN MEYENDEL

De komende themadag voor commissies van de Stichting Duinbehoud zal door de werkgroep Meijendel worden georganiseerd op zaterdag 8 juni a.s. in Meijendel. Het thema zal zijn: 'Nieuwe' rekreatievormen in de duinen: gewenst of ongewenst ?

Naast direct betrokkenen bij de Stichting zijn ook geïnteresseerden in toekomstige deelname aan één van de werkgroepen van harte welkom. Wel wordt iedereen dringend verzocht om zich zo spoedig mogelijk op te geven bij de Werkgroep Meijendel, postbus 11059, 2301 EB Leiden.

NK

ke situaties meent de schrijver, dat het aanvaardbare aantal bezoekers van een terrein zou moeten worden bepaald aan de hand van laatstgenoemde intensiteit.

Voor plannenmakers bevat deze dissertatie belangwekkende gegevens; het valt zeer aan te bevelen hier kennis van te nemen.

NORA KÖSTERS

Vochtige valleien N.H.D.

M.J. PRUYT, 1984. *Vegetatie, waterhuishouding en bodem in twee vochtige duinvalleien in het Noordhollands Duinreservaat. VU-PWN.*

Dit rapport beschrijft een onderzoek waarin vegetatie, grondwatersituatie en bodemsamenstelling zijn bekeken in een vochtige (Reggers Sandervlak) en een droge vallei (de Kil) in het buitenduingebied van het Noordhollands Duinreservaat (N.H.D.).

Er is eerst een gedetailleerde vegetatiekaart gemaakt van het onderzoeksgebied. Terreindelen zijn op basis van het voorkomen van soortengroepen ingedeeld in vochtcategorieën. De grondwaterstromingen zijn gedetailleerd be-

schreven. Met behulp van waterkwaliteitsmetingen zijn verschillende grondwaterlagen onderscheiden.

Het onderzoek is van groot belang voor een goed beheer van vochtige duinvalleien en een adequaat begeleidend beheer tijdens de overgangsfases van een verdroogde naar een vochtige vallei.

Flora en vegetatie in het Reggers Sander-vlak blijken na 1960 sterk te zijn verarmd. Dit blijkt uit een forse daling van het aantal waardevolle en zeldzame freatofyten en uit de opgetreden verzuuring. Uit het onderzoek blijkt dat deze verzuuring niet het gevolg is van de invloed van voedselrijk infiltratiewater (het grondwater is ter plaatse zeer voedselarm), maar wel van een versterkte mineralisatie na verdroging van de vroeger natte vallei. In verdroogde delen blijkt een soort als Knopbies zich echter goed te kunnen handhaven.

Opvallend is het hoge aandeel aan zeldzame en kenmerkende freatofyten in wegbermen. Een geringe mate van betreding is zeer gunstig voor bepaalde vochtgebonden vegetaties.

Er konden helaas geen duidelijke conclusies worden getrokken

over de invloed van de grondwaterwinning door nabijgelegen pompstations op het grondwaterpeil in de onderzochte valleien. Toch zijn er aanwijzingen voor zo'n invloed: het rapport toont deze wel aan op het jaarlijkse fluktuatietraject (vergroting) en de stroomsnelheid (verhoging); bovendien is de Kil, dat dicht bij het pompstation gelegen is, geheel verdroogd, terwijl deze vallei lager ligt dan het verder weg gelegen Reggers Sander-vlak. Het onderzoek bracht eveneens aan het licht dat de veenlaag in de diepere ondergrond onder deze valleien sterk onderbroken is. Het grondwaterpakket waaraan water onttrokken wordt, staat dus in directe verbinding met het freatisch water. De invloed van de winning zal daarom groter zijn dan tot nu toe werd verondersteld.

Een voortzetting van het onderzoek is zeer gewenst. Met name de directe relatie tussen grondwaterwinning en waterhuishouding verdient nadere uitwerking, zodat de gevolgen van de winning voor vegetatie en fauna kunnen worden aangegeven.

CHARLES VAN SCHAIK

stichtingsnieuws

WERKGROEP ZEELAND OPGERICHT

MIDDELBURG - In december 1984 is een nieuwe commissie opgericht van de Stichting Duinbehoud: de Werkgroep Zeeland. Zij wil door constructief overleg met eigenaren, beheerders en overheden van duinen en aangrenzende bossen en vronen een positieve bijdrage leveren tot de instandhouding c.q. verbetering van de natuurwaarden van genoemde gebieden.

Voorlopig zullen de werkzaamheden zich beperken tot Midden-Zeeland. Op den duur zal de werkgroep in alle duinen van Zeeland actief zijn. Tot de directe aandachtspunten behoren:

1. Kustafslag, m.n. tussen Domburg en Oranjestad.
2. Verruiging gebied Oranjestad.
3. Ontwatering vronen Dishoek.

Voorzitter van de werkgroep is de heer R. Struyk te Oostkapelle. De heer H.G. Mandemaker (Middelburg) treedt op als secretaris.

LESPROJECT DUINEN

Op 1 mei a.s. hoopt de Stichting te kunnen beginnen aan de samenstelling van een lesproject voor het basis- en voortgezet onderwijs. Het Prins Bernhard Fonds heeft in januari een voorlopige subsidietoezegging gedaan en andere aanvragen zijn nog in behandeling. Het lesproject zal uit een groot aantal verschillende elementen worden opgebouwd en is bedoeld voor de leeftijdsgroep van 10-15 jaar.

Hanneke Mesters zal worden belast met de coördinatie van het project, waaraan ook anderen zullen meewerken.

VERSLAG DUINVALLEIEN

Op blz. 14-15 kunt u al het een en ander lezen over de studiedag "Terugkeer vochtige duinvalleien". In januari jl. verscheen het uitgebreide verslag

over deze dag. Dit 36 pagina's dikke verslag kunt u bestellen door storting van fl. 6,- op giro 3505200 t.n.v. Stichting Duinbehoud te Leiden.

(vervolg van blz. 13)

hebben niet alleen de Natuurbeschermingsraad, maar ook de Voorlopige Commissie voor de milieueffectrapportage nadere bestudering en afweging van deze niet in het MER opgenomen varianten bepleit. Beide adviezen bevestigen de visie van o.m. de Stichting Duinbehoud, dat het hele MER doorgestoken kaart is: het natuurbehoud wordt opgezaagd met een industrieel probleem.

Of minister Smit-Kroes dat met ons eens is, valt te betwijfelen. Wel moet zij van goede huize komen om alle adviezen van de direct betrokkenen naast zich neer te leggen. Wij hopen dat dat niet het geval zal zijn.

ALBERT SALMAN